

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjema nedelje in praznika. — Inzerati do 50 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrst & Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod selja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO: Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Grozote španske državljanske vojne: Barikade iz žensk in otrok

Položaj v Alcazarju po poročilih madridske vlade — Uporniki pošiljajo v prvo vrsto ženske in otroke, da bi ustavili napade vladnih čet

Madrid, 22. septembra. AA. Agencija Fabra poroča: Tukaj so ujeli radiogram iz Burgosa, ki upornikom v Alcazarju zapoveduje, da za nobeno ceno ne smejo izpustiti žensk in otrok. Žene in otroke morajo spravljati v prvo vrsto, da bi tako preprečili napad vladnih čet. Tako je jasna zločinska akcija, s katero hočejo uporniki izkoristiti človečanstvo in potrpljenje vladnih čet. V Alcazarju delajo barikade iz nedolžnih žrtev. Uporniki tem nesrečnim žrtvam ne marajo pomagati, ampak jih celo izrabljajo v svoji strankarski borbi. Med civilnim prebivalstvom je to postopanje polkovnika Moscarda izzvalo veliko ogorčenje.

Pariski listi so že poročali o ženski, ki se je vzpela na okno Alcazarja in vpila, da hočejo uporniki predati. Toda uporniki polkovnika Moscarda so jo takoj ustrelili v hrbet. Uporniki krogi izjavljajo sami, da je vlada dokazala svoje človečanstvo. Alcazar bi iz vojaških razlogov moral že zdavnaj zle teli v zrak. Alcazar ni osamljena trdnjava, kakor se to misli v inozemstvu, ampak je to kup trdnjav nad mestom. Vsak dan zahteva na stotine žrtev in vrst civil. prebivalstva.

Vlada v Madridu je dolgo oklevala, ki je slednjič morala napraviti konec epizode, ki je vezala na tisoče vojakov. Poprej je vlada skušala večkrat rešiti otroke in žene posebno po posredovanju profesorja vojne akademije majorja Puiza Riha in duhovnika Camarasa. V zadnjem času je posredoval tudi diplomatski zbor. Vlade ne zadene nobena odgovornost, ki dejansko pada vsa na upornike.

Toledo, 2. septembra. AA. Havas: Po večeršnjem obisku Larga Caballera je vladno topništvo podvojilo obstreljevanje zadnjega stolpa trdnjave Alcazar. Vladne

čete so dobile ojačenje. Neka skupina anarhistov je v noči prodrla do prostorov, kjer so kuhinjo in jih polila z bencinom in nato zažgala. Požar je trajal celo noč. Uporniki niso odgovarjali na streljanje. Komisija med narodnega Rdečega križa je skušala posredovati, da naj izpuste žene in otroke. Ker pa se je prepirčala, da njeno posredovanje ne zaleže, je snoči odpotovala v Barcelono.

Boji na talaverski fronti

London, 22. septembra. AA. Reuterjev dopisnik pri uporniški vojski poroča: Na talaverski fronti so uporniki odbili gverilski napad republikancev in to med Avilo in Talavero, kjer vodi cesta iz Burgosa k južni fronti. Avila je naravna trdnjava proti vladnim četam. Neki uporniški častnik mu je izjavil, da je bila vladna kolona ustavljena 25 km pred Avilo. Vladne čete so izgubile mnogo postojank na klancu čez Pico in nacionalisti so presenetili vladne čete 1500 m od Arena de San Pedro. Napadalci so presenetili miličnike v taborišču, ker niso postavili nobenih straž.

Vladna poročila

Madrid 22. septembra. AA. Havas: Poročilo vojnega ministrstva pravi, da je vladno letalstvo na severozahodni fronti večer bombardiralo Oviedo in razbilo eno uporniško topniško baterijo. Vladna palata je zgorela. Na aragonski fronti so vladne čete napredovale za 15 km in zaplenile pri tem 7 strojne in drugi vojni material. Na južni fronti so pri Cordobi vladne čete zaplenile dva tovorna avtomobila municije. Jugovzhodno od Talavere so uporniki znova izvedli močan napad podprti od svojega letalstva.

stva. V zraku je prišlo do borbe med vladnim in uporniškim letalstvom. Trenotno se uporniki umikajo.

Azana ujetnik komunistov

Pariz, 22. septembra. AA. (DNB) Radijska postaja v Tetuanu ponovno trdi, da je predsednik španske republike Azana dejanski ujetnik komunistov. Vsaka oseba, ki hoče obiskati predsednika republike mora zaprositi posebnega dovoljenja komunistične voditelje. Celotno govore, da so neki obiskovalci predsednika, republikanski levčariji, ki so brez dovoljenja komunistov šli v predsedniško palačo, brez sledu izginili, to je, da so jih ustrelili.

Sovjetizacija madridskega režima

Barcelona, 22. septembra. AA. Politični in sindikalni krogi komentirajo sklepe, ki so bili sprejeti na večerajšnji seji delavskih organizacij. Delavske zveze so sklenile, da bodo sodelovale z vlado. Ustanoviti se namerava ljudski svet. Na čelu tega ljudskega sveta bi bil Largo Caballero. V tem sogovoru bi bil pet članov delavskih organizacij in štirje zastopniki republikanskih strank. Predsednik republike pa bi ostal Azana. Katalska Generalidad bo postala čisto protifašistična vlada z nekim članom republikanske leve. Baje bo to Juan Casanova. Te izpovedbe se bodo izvršile tekom tedna.

Barcelona, 22. septembra. AA. Danes zjutraj so bili ustreljeni na smrt obojeni častniki. Nato so mimo trupel korakali delavci v dolgih sprevodih in vzklicali mimo trupel: »Živela republika! Živela svoboda!

Göbbels v Atenah

Atene, 22. septembra. AA. DNB: Minister dr. Goebbels si je večeraj dopoldne ogledal Zevsov tempelj. Nato je obiskal grškega ministrskega predsednika Metakasa. Njun razgovor je trajal pol ure in dr. Goebbels je izjavil svoje veselje, da je lahko obiskal domovino grške kulture. Obiskal je nato tudi podtajnika za tisk Nikola Disa in druge odlične osebnosti. Metakasa je popoldne vrnil obisk dr. Goebbelsu in zvečer priredil na čast dr. Goebbelsa velik sprejem.

Porast socialistov na švedskem

Stockholm, 22. septembra. AA. DNB: Končni izid nedeljskih volitev: Državna stranka je dobila 511.467 glasov in 44 mandatov (pri zadnjih volitvah 585.248 glasov in 58 mandatov) kmečka stranka je dobila 418.569 glasov in 36 mandatov, ljudska stranka je dobila 375.769 glasov in 24 mandatov. Socialni demokrati so dobili 1.336.534 glasov in 112 mandatov (leta 1932. 1.040.689 glasov in 104 mandate). Socialisti Kilbona so dobili 127.640 glasov in 6 mandatov). Komunisti so dobili 96.223 glasov in 6 mandatov). Komunisti so dobili 96.223 glasov in 5 mandatov (74.245 glasov in 2 mandata). Torej so socialisti narastli skoraj za 300.000 glasov.

Japonske kazenske ekspedicije na Kitajsko

Cingtau, 22. septembra. w. Kitajci so umorili dva japonska novinarja. V Feng-taiju je množica napadla japonske častnike.

Tokio, 22. septembra. w. Mikado je danes podpisal naredbo, ki pooblašča vojnega in mornariškega ministra, da se takoj odposlaja ekspediciji na Kitajsko, da zaščiti življenje in lastnino Japoncev. Več japonskih rušilcev z mornariško pehoto na krovu je že na potu na Kitajsko.

Sportne vesti

Milan, 22. septembra. AA. Na mednarodnem teniskem turnirju v Vareseju je v semifinalu Metaxa premagal Cramma v treh setih 7:9, 6:3, 6:3.

Amsterdam, 22. septembra. AA. na večerajšnji plavalni tekmi so sodelovali tudi člani plavalne reprezentance Zedinjenih držav. Tekme so vsestransko uspele. Nizozemska olimpijska zmagovalka Nidda Semff premagala svoje ameriške nasprotnice. V hrbtnem plavanju je postavila na 100 m celo nov svetovni rekord a 1.154. V crawlu na 100 m je zmagal Amerikan Haylond. V umetnih skokih je dosegel prvo nagrado Algren, Zedinjene države, v plavanju na 100 m crawl za dame je zmagala Nizozemka Fini Wagner.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Kako je bilo v Kranju Razglas banske uprave proti razširjanju alarmantnih vesti

Z banske uprave smo prejeli:

Izpraznitve tekstilnih tovarn v Kranju po oboroženi sili dne 16. t. m., do katere je moralo priti, ker enodušna intervencija vseh strokovnih delavskih zvez ni imela uspeha, poziv oblasti pa je delavstvo odbilo, se je izvršila brez škode za življenje ali zdravje evakuiranih delavcev; žandarmerija in policija nista uporabili niti hladnega niti strelnega orožja.

Nepoklicani in neodgovorni vodje stavke, ki so delavstvo zavajali k nespametnemu mnenju, da bo prej prišlo do pogajanj o kolektivni pogodbi, če delavstvo vztraja v tovarnah, so izgubili ves svoj vpliv in vso svojo moč, ko je delavstvo videlo, da so se pogajanja dejanski pričela v trenutku, ko so bile tovarne izpraznjene. Da bi popravili svoj položaj, se ti hujskači sedaj poslužujejo druge taktike. Razširjajo vesti,

da je bilo pri izpraznitvi tovarn v Kranju večje ali manjše število delavcev ubitih in ranjenih. Nerazsodno prebivalstvo naseda takim govoricam in jih razširja dalje tudi še potem, ko se je v bolnicah in pri pokopališčnih upravah, pri zasebnih zdravnikih in ambulantah moglo uveriti, da nihče ni česar ne ve o kaki smrti ali rani v zvezi z izpraznitvijo tovarn v Kranju dne 16. t. m.

Da bi se preprečilo to novo beganje delavstva, ki se vodi s prosojnim namenom, da se v delavstvu omaja zaupanje do oblasti kot zaščitnika delavskih interesov, je banska uprava naročila vsem sresnim načelnikom in predstojnikom mestnih policijskih razširjevalce neresničnih vznemirljivih vesti brezobzirno kaznuje po banski uredbi z dne 16. julija 1932. Službeni list št. 510-59.

Zlato in srebro v Jugoslaviji V produkciji zlata je Jugoslavija na četrtem, srebra pa na drugem mestu v Evropi

Beograd, 22. septembra. r. Po uredbi o kontroli nad proizvodnjo plemenitih kovin ima Narodna banka izključno pravico odkupa zlata v državi. Ta pravica se nanaša ne samo na produkcijo zlata v državi, marveč tudi na produkcijo zlata in naših rud v inozemstvu. Statistika proizvodnje zlata za leto 1935 kaže, da smo v tem letu pridela li v Jugoslaviji 2.445 kg zlata namram 2.305 kg v letu 1934. Od te produkcije je kupila Narodna banka leta 1935 vse, v letu 1934 pa, ko je stopila uredba o odkupu zlata še le v veljavo, pa samo 1.175 kg. Od te

ga je bilo lanske leto produciranega zlata v državi 389 kg, v inozemstvu pa 2.056 kg. Od skupne produkcije srebra v lanskem letu, ki je znašala 56.775 kg, je bilo proizvedenega doma samo 66 kg, vse ostalo pa v inozemstvu. V teku letošnjega leta pa se bo produkcija zaradi modernizacije borskega rudnika znatno dvignila.

Med producenti zlata v Evropi je Jugoslavija na četrtem mestu, v produkciji srebra pa zavzema drugo mesto. Prva je Nemčija, tretja pa Španija.

Vojaške skrbi Belgije Težnja po ohranitvi nevtralnosti na vse strani — Nasprotja med Valonci in Flamci

Bruselj, 22. septembra b. Mešana vojaška komisija, ki je bila ustanovljena z namenom, da čimprej najde primerna pota in sredstva za hitro mobilizacijo belgijske vojske v primeru kakršnekoli potrebe, zaseda še nekaj dni, ne da bi mogla priti do soglasnih sklepov v posameznih vojaških vprašanjih, ki jih tudi Belgiji postavlja sedanj čas. Komisija je najprej na dolgo razpravljala o podaljšanju vojaške službe in o prostovoljnem roku. Šef generalnega štaba Van den Bergen je predlagal naslednje roke: 18 mesecev za pešadijo, kavalerijo in kolesarje, 16 mesecev za trdnjavske in protivzletalske artiljerije ter radio-telegrafiste, 14 mesecev za tehnične oddelke in sedanj enoletni rok za vse ostale oddelke, ki tvorijo približno eno četrtino celokupnih vojaških kontingentov. V istem smislu so se izrekli tudi trije drugi generali, dočim je general Tasnier zagovarjal prostovoljno službo, ki naj bi trajala eno leto. V splošnem pa je prevladovala tendenca, naj bi Belgija podaljšala vojaško službo pri vseh edincih v zaledju na 18 mesecev, enoletni prostovoljci pa naj bi se uporabljali predvsem za tehnična dela, pri katerih so potrebni strokovnjaki. Ker se pa v tem vprašanju ni mogla doseči popolna soglasnost, komisije odložilo in bo morda šele telor tega tedna prišlo do definitivne odločitve. Soglasno je komisija izglasovala samo poziv vladi, naj bi podzvela vse potrebne korake za čimprejšnjo dogotovitev del pri Albertovem kanalu.

Glavna resolucija vojaške komisije, ki se nanaša na najvažnejši predmet razgovorov — na utrjevanje belgijske meje — pa ni bila sprejeta soglasno, ker sta proti njej glasovala dva Valonci, ki sta zagovarjala potrebo utrjevanja samo vzhodne meje, češ, da edino od tam preti Belgiji dejanska nevarnost, dočim so ostali člani tudi v stihizaciji resolucije hoteli manifestirati voljo Belgije po popolni nevtralnosti in so zato nasprotovali namigavanju na eno samo belgijsko mejo. Komisija namreč proglašala: 1. potrebo po zagotovitvi stalnega in uspešnega kritja ogorčene meje, katere pa opričo možnih sprememb na mednarodnem polju ni mogoče že vnaprej določiti; 2. da je uspešnost obrambe mogoče zagotoviti edino v povezanosti vseh aktivnih in pasivnih obrambnih sredstev države.

Te nevtralistne tendence postajajo v okviru komisije pod vplivom flamskih elementov čedalje bolj izrazite, tako da prihaja do čudnih načelnih sklepov, dasi se vsi člani komisije strinjajo v tem, da preti današnji Belgiji ponovna nevarnost samo z nemške strani. Flamci pa se spirajo upošte-

vanju samo solanega položaja in zahtevajo, da najte komisija pota uspešne obrambe belgijske meje in nevtralnosti za vse primere. V okviru teh nasprotij je komisija izglasovala resolucijo, ki preseneca po tem, da se v njej zahteva udržitve — francoske meje, dasi je vsakemu Belgijcu jasno, da ne preti Belgiji prav s te strani nobena nevarnost. Valonci so seveda glasovali proti. Resolucija se glasi:

Komisija smatra, da je zaradi spopolnitve obmejnega kritja potrebno: 1. spravi ti udržitve pokrajine Anvers v sklad s trenutnimi potrebami; 2. izpopolniti defenzivne sisteme postojank v Liegeu in Namuru tako, da postaneta zaključeni in sposobni za odbijanje nepričakovanih in zahrbtnih napadov; izpopolniti defenzivni zadržni Albetovega kanala in istočasno izpeljati vode na jugu tako, da bodo paralelne z mejo.

Komisija zahteva nadalje zvišanje kreditov, ki naj omogočijo izvedbo primernega obmejnega kritja navedenih postojank. Pričakuje se, da bo še v tem tednu padla odločitev glede podaljšanja vojaške službe. Po poteku dosedanjih debat je zelo verjetno, da bo Belgija osvojila mešan sistem delnega podaljšanja roka za nekatere oddelke in uporabo enoletnih prostovoljskih čet za vse ostale oddelke.

Nürnberški film v Avstriji prepovedan

Dunaj, 22. septembra. AA. (Havas). Avstrijska cenzura je prepovedala predvajanje filma o nacionalno socialističnem kongresu v Nürnbergu.

Usodna eksplozija amonijaka

Rim, 22. septembra. AA. v tovarni amonijaka v Bragnu pri Sagoni je bila snoči huda eksplozija. Po polnoči so potegnili izpod razvalin več popokoma zgoznelih trupel in sedem oseb, med njimi štiri inženjerje, s prav hudimi poškodbami. Dvomijo, da bodo ranjenci ostali pri življenju.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BOEZE
Curih, 22. septembra. Beograd 7, Pariz 20.205, London 15.54, New York 306.875, Bruselj 51.826, Milan 24.14, Amsterdam 208.275, Berlin 123.40, Dunaj 56.65, Praga 12.68, Varšava 57.20, Bukarešta 2.50.

Italija in Rumunija

Pred dalekosežnimi spremembami v rumunski zunanji politiki — Ozadje obiska kralja Karola v Rimu

Rim, 22. septembra. r. Na merodajnem mestu zatrjujejo, da bo novi rumunski zunanji minister Antonescu takoj po končanem zasedanju Društva narodov odpotoval v Rim, da pripravi nameravani obisk rumunskega kralja ter obnovi prijateljske zveze med Rumunijo in Italijo, ki so se v dobi, ko je vodil rumunsko zunanjo politiko Titulescu, znatno zrahljale, ker je bil Titulescu neomajno zvest politiki Male antante in ni hotel skleniti izven njenega okvira nobenih posebnih sporazumov z drugimi državami. Med Italijo in Rumunijo

obstoja prijateljski pakt iz leta 1926, ki je bil sklenjen za dobo petih let, a se je pozneje polletno podaljševal. Leta 1934 pa je Italija izjavila, da ne želi več obnoviti tega pakta, ker je praktično zaradi zunanje politike Rumunije brez vrednosti. Na ta način so bile prekrajene skoraj vse zveze med Bukarešto in Rimom. Sedaj hoče Rumunija obnoviti svoje nekdanje odnose z Rimom in temu namenu bo služil v prvi vrsti poset kralja Karola, ki bo iz Rima odpotoval v Berlin.

Kanya gre zopet v Rim

Po razgovorih z Neurathom se bo posvetoval z Mussolinijem — Dunajska konferenca odgodena

Budimpešta, 22. septembra. AA. V dobro poučenih krogih trde, da se bo madžarski zunanji minister Kanya, ki je danes odpotoval v Zenevo, na povratku ustavil v Italiji, ter se sestel s Mussolinijem. Tudi govore, da bo konferenca držav rimskega

pakta, ki bi se imela vršiti na Dunaju takoj po končanem zasedanju DN, odgodena na kasneje. Definitivni dan te konference še ni določen, mislijo pa, da se bo vršila šele v prvi polovici meseca oktobra.

Tihotapstvo orožja v Španijo Največ orožja gre preko Francije

Pariz, 22. septembra. AA. Zadnji čas ugotavljajo oblasti zmeraj večje tihotapstvo orožja v Španijo. Tako je v pristanišču v Antwerpenu vse polno malih strojníc, ki bodo poslana v Španijo. Večera je iz Antwerpna krenil parnik v Španijo. Na parniku je 40 zabojev pušk, 60 zabojev municije in 17 zabojev razstreliv.

Tihotapstvo zelo cvete tudi na meji med Švico in Francijo, kjer je že bilo zaplenjenih veliko tovornih avtomobilov, ki so bili polni orožja. V pristanišču Saint Nazaire sta večeraj priplula dva sumljiva španska parnika, danes na sta priplula zopet dva. Francoske oblasti tihotapstvo zelo zasledujejo.

Italijansko posojilo

Washington, 22. septembra. AA. Reuter: Zunanji minister Hull je izjavil, da mu ni ničesar znanega o tem, da Italija namerava začeti plačevati svoje vojne dolgeve z namenom, da bi dobila nova posojila v Ameriki.

Trgovinska pogajanja z Madžarsko

Budimpešta, 22. septembra. AA. Včeraj popoldne je v konferenčni dvorani madžarskega zunanjega ministrstva začelo zasedanje jugoslovensko-madžarske mešane trgovinske komisije. Na dnevnem redu je podaljšanje jugoslovensko-madžarske trgovinske pogodbe, ki ugaene konec t. l. Ta pogodba je bila sklenjena leta 1926., v veljavo je pa stopila leta 1929., nato so jo dvakrat podaljšali.

Titulescova bolezen

St. Moritz, 22. septembra. AA. (DNB) O zdravstvenem stanju g. Titulesca se sliši, da je po popoldanskem stanju upravičeno upanje, da se mu je zdravje zboljšalo, čeprav je njegovo stanje še zmerom resno.

Bern, 22. septembra. AA. Švicarska brzojavna agencija poroča, da po zadnjih vesteh iz St. Moritza ni v zdravstvenem stanju Titulesca nastopila nobena izboljšava. Bolnik je lahko nekaj malega jedel.

Pred sklenitvijo pogodbe za tekstilce

Delavski zastopniki so predložili delodajalcem nove predloge za mesečno tarife

Ljubljana, 22. septembra.

Mezno gibanje tekstilnega delavstva traja že nad mesec dni. Prva pogajanja so bila sklenjena 14. avgusta. Na njih je bilo sklenjeno, da industriji izvolijo izmed sebe odbor, ki jih bo zastopal na pogajanjih in ki bo proučil delavski osnutek kolektivne pogodbe. Pozneje se je ustanovila Zveza delodajalcev tekstilne stroke, ki zdaj zastopa delodajalce pri pogajanjih.

V začetku je kazalo, da bo prišlo do kolektivne pogodbe brez posebnih komplikacij. Toda 20. avgusta je prišlo do resnega spora v Kranju. Kazalo je, da bo spor istega dne zaglavljen in v resnici je bil sklenjen sporazum med zastopniki delodajalcev in podjetnikov. Kakor znano, pa tega sporazuma ni priznalo delavstvo samo ter ni hotelo zapustiti tovarn, češ, da se ne loti dela, dokler ne bo podpisana kolektivna pogodba.

Zaradi tega se je spor še poostil, ker so podjetniki stavili pogoj, da mora delavstvo zapustiti tovarne, preden se začne pogajati z njihovimi zastopniki. Delavski zastopniki, organizacije in Delavska zbornica so si prizadevali, da bi delavstvo zapustilo tovarne, toda brez uspeha. Zato ni prišlo do uradnih pogajanj za kolektivno pogodbo ves mesec. Ko so bile končno izpraznjene tovarne na Gorenjskem, seveda pogodba tudi ni mogla biti sklenjena. Čez noč in so se pogajanja predvsem iz tehničnih razlogov zavlekla. Vendar so pričakovali, da bodo končana prej. Do zastoja je prišlo zlasti pri obravnavanju mesečne tarife. Delavski zastopniki so si zlasti prizadevali, da bi se

mezde zvišale v njih kategorijah in v tovarnah, kjer so splošno nižje kakor pri drugih podjetjih. Gre torej za izenačenje med posameznimi podjetji, odnošen, da se mezde v tovarnah, kjer je delavstvo slabše plačano, prilagode mezdam v drugih tovarnah. Seveda je pa tudi v kolektivni pogodbi določba, da višje mezde, ki jih že zdaj plačujejo nekatera podjetja, ostanejo v veljavi tudi v naprej.

Podjetniki so predlagali seveda nekoliko nižjo mesečno tarifo kakor delavski zastopniki in zadnje čase je šlo pri pogajanjih predvsem zato, da bi prišlo do »zlate srede«, sporazuma med obema strankama. Sodi so delavski zastopniki predložili delodajalcem zopet nove predloge za mesečno tarifo, ki so jih delodajalci danes proučevali. Morda se bodo do poldneva že odločili ter bodo popoldne že pogajanja, in sicer v odločilni fazi. Po komunikaciji banke uprave je že prišlo do sporazuma med obema strankama v tem pogledu, da so se začeli pripravljati na začetek dela v tovarnah.

Papirnice v Vevčah, Goričanah in Medvohah so odpravile kolektivno pogodbo, ki je bila v veljavi od 1. 1938. Pogajanja za kolektivno pogodbo so se začela prejšnji teden. Nadaljeje so vsak petek in torek po nekaj ur na dan Najbrž bodo trajala še nekaj tednov.

Jutri se začne v Trbovljah pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za delavstvo, zaposleno v Dobrni na dnevnem kopu, pri podjetju inž. Dukič.

ne bo nudil boljše cene nego zadnja leta. Letošnji vinski mošt bo izborne kakovosti, katero smemo pričakovati s ostrim na trajno lepo vreme, ki smo ga imeli meseca avgusta in do sedaj septembra. Predpogoj za izbornost kakovosti je seveda pozna trgatve, zato se s njo ne prenažimo.

Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru.

Bolgarski avtomobilisti v Sloveniji

Ljubljana, 22. septembra.

Poročali smo že, da je priredil bolgarski Avtoklub izlet v Jugoslavijo, da vrne našim avtomobilistom lanski poset Bolgarije. Izleta se udeležuje okrog 100 bolgarskih avtomobilistov in njihovih rodbinskih članov. Skupina izletnikov pripe danes v Zagreb. Zagrebški Avtoklub pripravljajo bolgarskim avtomobilistom prijeten sprejem. Člani zagrebškega Avtokluba so se odpravili do Borova gostom naproti. V Borovu so si ogledali Bolgari večerjati Batine tvornice, generalni direktor Maksimovič jim je pa priredil svečan banket. Davi so prišli izletniki v Zagreb, kjer ostanejo jutri do večera, da si ogledajo mesto in njegove znamenitosti. Iz Zagreba se odpeljejo v Slovenijo.

Kakor po drugih mestih, pripravljajo tudi v Ljubljani bolgarskim avtomobilistom toplej sprejem. Naš Avtoklub je že ukrenil vse potrebno, da se bodo počutili bolgarski avtomobilisti med nami kakor bratje med brati. Iz Zagreba se pripeljejo v Ljubljano v četrtek okrog 1. in bodo uradno sprejeti pred poslopjem Kazine, kjer ima naš Avtoklub svoje prostore. Potem odidejo v hotele, po obedu se pa odpeljejo z našimi avtomobilisti na Bled, da si ogledajo naše največje letovišče in njegovo krasno okolico. Proti večeru se vrnejo v Ljubljano in zvečer jim priredi ljubljanska sekcija Avtokluba v svojih klubskih prostorih svečan

Danes ob 18.30 in 20.30

SAMO ZA TRI DNI!

NECUVENA SENZACIJA!

FRANKENSTEINOVA NEVESTA

Boris Karloff kot nestvar, za katerega napravijo umetno ustvarjeno nevesto!

Cene Din 3.50 do 6.50

KINO MOSTE

vorom predsednik tukajšnje organizacije RK g. dr. Mrgole, nakar je sledilo odlikovanje odbornikov g. Gorupa Josipa, šolskega nadzornika v pokolu iz Ptuja in g. Kovača, posestnika iz Rogoznice pri Ptuj. Lepe besede je spregovoril tudi sanitetni svetnik g. dr. Vrečko, pevski zbor drž. mešanske šole pod vodstvom učitelja g. Halša pa je zapel nekaj pesmic, nakar je bila lepa slovesnost zaključena.

— Prijeta tatinska družba. Orožniki so prišli pri Sv. Vidu pri Ptuj na sled prekanj tatinke družbi, ki je v zadnjem času izvršila vse polno tatvin in vlovov. Orožniki so prijeli več delamržežev, ki jim je posebno dišala kurja pečenka.

Prof. Franjo Sič: Trgovsko knjigovodstvo

Ljubljana, 22. septembra.

Znana ljubljanska »Strokovna založba« si je nadela težko nalogo izdati trgovsko strokovno knjižnico najboljših in najbolj priznanih naših avtorjev. Poleg knjigovodstva bo izdala trgovsko računstvo, slovensko trgovsko korespondenco, tujih jezikov, splošno in mednarodno trgovino, pravne skupine, blagovništvo in razna druga dela, ki so našemu trgovskemu narčaju prepotrebnost.

Prva knjiga te knjižnice je pravkar izšla. Avtor, znani profesor Franjo Sič (Knjigovodstvo v štirih knjigah) je v prvem delu podal temelje trgovskega knjigovodstva in sicer po popolnoma svojevrstni metodi, ki omogoča tudi samouku

za j na delo, poleg njih pa še nekaj novih, tako da se bodo vsa dela izvrševala v pospešenem tempu, da bodo čimprej pod streho. Javnost je zelo zadovoljna, da se je z delom pričelo in da je minulo napeto ozračje, ki je močno razburjalo občinstvo.

— Kolesarjenje po šetališču. Nekateri jesenjski kolesarji žive v prepiranju, da jim je dovoljeno vse, kar počnejo. Zelo radi kolesarijo po šetališču ob Presernovi cesti in s tem motijo goste množice ljudi, ki po tem šetališču hodijo po svojih opravkih. Čudno se človeku zdi, da delajo s svojimi kolesi gnječo med pešci na šetališču, ko imajo vendar poleg široko in gladko cesto, po kateri lahko nemoteno kolesarijo. Pristojne varnostne organe opozarjamo, da posvetijo takim kolesarjem čim večjo pažnjo.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 22. septembra, katoličani: Mavricij.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti;
KINO IDEAL: Vrag na konju;
KINO SLOGA: Živim in ljubim;
KINO UNION: Igra ljubezni;
KINO SSKA: Ali Baba in 40 razbojnikov
Chu-Chin-Chow;
KINO MOSTE: Frankensteinova nevesta;
KINO KODELJEVO: Zaprti.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

LOV ZA ZLATOM, CIRKUS, LUČI VELEMESTA!!

IN SEDAJ PO 4 LETIH PRIDE NAPOSLED NJE-
GOV NAJBOLJSI IN NAJDUHOVITEJSI FILM:

Premiera pride v kino Union!

Charlie Chaplin: Moderni svet

Stanje vinogradov v dravski banovini

Grozdna peronospora je uničila v splošnem do 75 odstotkov normalne trgatve

Maribor, 22. septembra.

Vinogradniki dravske banovine pridelajo na 25.000 ha vinogradov povprečno nad 500.000 hl vina letno, če gre po sreči. Letos je v krajih, kjer je vinarstvo razširjeno, listna in grozdna peronospora katastrofalno pustila in povzročila občutno škodo. V krajih z mlačnim podnebnjem manjše, v krajih z ostrišjim podnebnjem manjše. Nekateri sorte kakor na pr. muškatski silvanec, zeleni silvanec in renski rizling, so se izkazale kot zelo odporne napram peronospori. Druge sorte, posebno laški rizling, burgundi, žlahtnina, pa so se izkazale kot zelo občutljive napram peronospori. Manj vredne sorte kakor na pr. tantovina, vrbovec, vanfol, so tudi precej kljubovale peronospori. Značilno je, da je letos celo samorodno napadla peronospora. Poleg peronospore pa je tudi oklidi opravil avoje. V mnogih vinogradih smo videli, da je oklidi uničil še to malo grozdja, kar ga je peronospora ostalo. V nekaterih vinorodnih predelih je povrh še toča poškodovala vinograde 70 do 100 odst. O škodi, povzročeni po drugih trdnih boleznih in škodljivcih niti ne govorimo.

Stanje vinogradov v dravski banovini je danes z redkimi izjemami zelo žalostno. Ne pretiravamo, če trdimo, da je predvsem grozdna peronospora uničila v splošnem do 75 odst. normalne trgatve. To pomeni, da bomo pridelali letos le četrtino normalne množine vina. To je namesto okroglih 500 tisoč hl, le 125 tisoč hl vina. Izpadek znaša, če so naše predpostavke pravilne, 375 tisoč hl vina, kar da, računajoč vrednost 1 litra vina samo 3.50 Din, ca 130 milijonov Din izgube, oziroma škode, povzročene predvsem po grozdni peronospori. Le redki so vinogradniki, ki bodo letos imeli zadovoljivo trgatve. To so tiste redke izjeme, ki ne obratujejo v vinarstvu po šabloni, temveč z razumom. Zima 1935-36 je bila zelo mila, imeli smo le tri mrzle dneve, pomlad in poletje pa deževno, vlažno in megleno. Posledica mile zime je bila ta, da se je narava na pomlad zelo zgodaj prebudila, naravno in umljivo se je tudi peronospora začela preje razvijati nego druga leta in poleti vsled prevelike vlage katastrofalno širiti na listju in grozdju. Kdor je to dejstvo upošteval in zgodaj vsaj v drugi polovici maja začel škropiti, je večji del trgatve rešil. Vsa ugišana o slabi kakovosti modre galice, tvorbi napram bakru občutljivih trosov peronospore ali o aklimatizaciji peronospore so brez podlage. Vinogradniki, ki ve, da so poznejša škropljenja zaman, če je prvo škropljenje zamujeno, ki ve, da je njegovo delo preprečevalno ne pa pokončevalno, ne bo nikoli iskal vzrokov nespelne svojega dela tam, kjer jih ni.

V ljutomersko-ormoških gorah je stanje sledeče: Vinogradi, v katerih se je prvo škropljenje zamudilo, ostalo pa pravočasno izvršilo, so brez grozdja, les pa lep in dobro ohranjen; vinogradi pa, kjer se je prvo škropljenje pravočasno izvršilo, naslednje v predelih pa zamudilo, imajo sicer nekaj grozdja, listja, deloma tudi les pa je močno napaden po peronospori. Za letošnje leto zadovoljivo kažejo le oni vinogradi,

kjer je bilo mandanje in vez pravočasno opravljena ter, kjer se je intenzivno škropilo, upoštevajoč znane inkubacijske termine za razvoj peronospore.

Ker je stanje vinogradov zelo različno, je cenitev trgatve težka, ker so nekateri vinogradi popolnoma prazni; povprečno se lahko računa 30 do 40 odstotkov normalne vinske letine, t. j. 5 do 6 hl na oral. V vinogradih v boljših legah inv katerih so se dela v redu in pravočasno izvršila, se pričakuje do 50 odst. normalne vinske letine.

Podoben je položaj tudi v drugih vinskih okoliših. Nastop letošnje peronospore in ogromna škoda povzročena po njej nam jasno kaže, kako pomankljivo je poznavanje pri naših vinogradnikih in viničarjih. Tu bo treba za širjenje zadrevnega znanja marsikaj storiti. Predvsem bodi vsak vinogradnik član Vinarskega društva, ki bo moral po tem svojih podružnic, predavanj in svojo strokovnega glasila še izdatnejše skrbeti za širjenje strokovnega znanja med vinogradniki. Za strokovno izobrazbo viničarjev pa bo treba tudi na nekaj način poskrbeti, predvsem z ustanovitvijo večje šole viničarskih tečajev, kakor so danes v Kapli in Pekrah. Ni smemo zamujeno škropljenje krivo letošnemu katastrofalnemu nastopu peronospore, predvsem na grozdju, temveč v zvezi s tem tudi zanemarjanje drugih važnih opravil v vinogradu. Na pr. Kdor je z vezjo zastoja, ni mogel temeljito poskrbeti grozdja, zaradi česar ga je vzela peronospora.

V današnji splošni gospodarski krizi in pomankanju denarnih sredstev marsikateremu vinogradniku ni bilo mogoče nabaviti si pravočasno modre galice in ker ni našel dovolj zgodaj škropiti ima 100 odst. škodo. Najbolj so prizadeti največji reveži. Tudi v tem pogledu, da bi dobili vsak vinogradnik, tudi ti, ki nima gotovine pri rokah, o pravem času modro galico in vzele v svojo roko, bo s strani merodajnih čimteljev treba nekaj storiti. V bodoče se ne bi smelo več zgoditi, da bi slo milijonsko premoženje v zgrubo, v največ primerih po lastni krivdi.

Banovina in občine, ki pobirajo trobarino na vino, imajo velik interes na tem, da naše vinogradništvo uspeva. Na njih je, da podpro obubožanega vinogradnika predvsem glede pravočasne dobave modre galice. Z letos si marsikateri vinogradnik ni mogel pravočasno nabaviti galice, drugoleto pa bo v tem pogledu še slabše posebej za tiste, ki jim je peronospora ali toča ali oboje vzela vse.

Merodajni čimtelji naj bi že zdaj razmislili o tem, kako bi bilo mogoče in kaj naj se ukrene, da bo v bodoče tudi največji vinogradnik pravočasno dobil predvsem modro galico in vzele v svojo roko.

Zemljinarja z dokladi vred naj bi se uradoma držala leto za vse vinograde, ki so 50 do 100 odst. poškodovani po peronospori ali toči.

Ker bo letos vina v dravski banovini malo, je pričakovati, da bodo cene viju poskočile vsaj takrat, ko bodo izpraznjeni stare zaloge. Vinogradnikom, ki bodo kaj brali, svetujemo, da se s prodajo vinskoga mošta ne prenažijo, posebno takrat ne, če kupce

banket, na katerega so povabljeni odlični predstavniki naše javnosti.

V Slovenijo se pripelje samo del bolgarskih avtomobilistov, okrog 50. Med izletniki, po večini industriji, trgovci, odvetniki itd., sta tudi podpredsednika bolgarskega Avtokluba, adjutant kralja Borisa polkovnik Arjanov in bivši bolgarski vojni minister general Kisov. V Ljubljani ostanejo bolgarski avtomobilisti do petka popoldne, da si ogledajo mesto. Enako prisrčno in odprti rok kakor bolgarske veterinarje bo Slovenija sprejela in pozdravila tudi bolgarske avtomobiliste, ki jim kličeemo prisrčno dobrodoščilo!

Z nožem so ga obdelali

Kamnik, 21. septembra

Včeraj zvečer so na Vrhopolju pri Kamniku fantje zopet na sverinski način pokazali svojo korajžjo z noži. Okrog 20. se je pripeljal s kolesom delavec Haco Franc iz Vrhopolja v gostilno g. Nandeta Novaka in vprašal po gospodarju. Ko so mu domaći povedali, da ga ni doma, se je zopet odpravil proti domu na Vrhopolje. Vozil je brez luči. Na poti je srečal štiri močno vnanje fanta iz Godiča, ki so ga nahučili, kjer ima hč. Najbrž jim je Haco odgovoril, da jih to nič ne briga, kar je bilo pijancem dovolj, da so ga podrli s kolesa. Haco je padel na kup kamenja na cesti in prišel so ga obdelavati z noži. Vender se je Haco nenadno dvignil, poparbil špalko od kolesa, udaril enega napadalca po glavi in sbehal.

Napadalec so jo ugrabili za njim in pri tem mu je neki P. K. zasadel trikrat nož v hrbet ter mu zadal tri težke rane. Ves okrvavljen je Haco obtežal na travniku, medtem ko so se napadalec razbežali. Ljudje, ki so Haco našli, so ga odnešli domov, nato pa so poklicali iz Kamnika zdravniška g. dr. Matjašiča, ki mu je nudil prvo pomoč in odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico.

Iz Ptuja

— Slove ravnatelj Dragotina Kveder. Včeraj se je poslovil od šolske mladine in učiteljskega zbora pri ljubljani ravnatelj državne meštanske šole g. Dragotina Kveder. Slovo se je vrnilo v prosvetni dvorani »Mladike«, kjer se je zbrala vsa šolska deca in učiteljski zbor, da se poslovijo od svojega preljubljenega ravnatelja. V imenu učiteljskega zbora se je poslovil meštanski šolski učitelj g. Pertot, ki je omenil zaslugi v poklopi ravnatelja Kvedra. Sledili so tudi še drugi govori in petje ter deklamacije šolske dece. G. ravnatelj se je globoko ginja iskreno zahvalil za izkazano mu zaupanje in obljubil, da mu bo oetal Ptuj v najlepšem spominu.

— Čebelarji strokovnjaki so od 13. julija do 15. avgusta pregledali vse čebelnjake v ptujekem srezu zaradi kužnih bolezni. Po statistiki imamo v našem srezu 1407 čebelnjakov s 13.935 panji. Pri pregledu se je ugotovilo, da so kužne bolezni razširjene bolj ob avstrijski meji, ob levi strani Drave, med tem ko je desna stran skoraj brez bolezni. Kakor izvedemo, se bo revizija čebelnjakov v našem srezu še izvršila, toda samo v okuženih krajih. Celotno revizijo je financiralo Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani.

— Proslava točno RK je bila v nedeljo do polnja na svečan način v prosvetni dvorani »Mladike«. Proslavo je otvoril v nag-

ustvariti temelj za nadaljnji študij. Avtor že uvodoma pove, naj čitatelja ne motijo nenavadni postopek in nova pravila, ki pa so za jasen pregled in pravo razumevanje stvarne neobhodno potrebna. Avtorjeva sistematika in solidna teorija ter metodika sta vrata, skozi katere vodi prava pot do pravilnega umevanja knjigovodstva, hkratu pa sta tudi pot v resnično prakso. Slikev najnovejšo delo je izšlo v praktični priročni obliki, vezano v okusno platno. V enaki obliki in opremljeni bodo izhajala tudi vsa ostala dela »Strokovne založbe«. Cena prvi knjigi je 65 Din, celotno zbirko pa si bo vsak trgovski uslužbenec in drugi zainteresirani lahko nabavil proti zmernim mesečnim obrokom.

Nadaljnje knjige bodo izhajale v mesečnih presledkih in se lahko naročajo pri »Strokovni založbi, Ljubljana, Idrijska ulica 12 ali pri njenih poverjenikih v vseh večjih mestih dravske banovine.

Iz Litije

— V tednu Rdečega križa bo naš odbor priredil v svoji režiji filmske predstave v »Kino Litije«. (Dvorano nam je odstopil brezplačno g. Janko Končar, naš odbornik, za kar se mu na tem mestu iskreno zahvaljujemo. Predstave se vrše: v sredo 23. t. m. ob 20. uri: film prave umetnosti »Ljubi me večno« poje najboljša pevka sveta Grace Morre. V četrtek 24. t. m. ob 20. uri ponovitev. V soboto 26. t. m. ob 20. uri film »Igra z ognjem«. Pri vseh predstavah se bo kot predigra predvajal krasni zvočni tednik. Pri otvoritveni predstavi govori o pomenu R. K. predsednik g. dr. Orel. Ker v tem tednu ne bo drugega nabiranja in korist R. K., prosimo iskreno vse Litijane, Šmarčane in sploh vse okoličane, da obiščejo naše predstave ter s tem podprejo našo človekoljubno nalogo. Kakor vsako leto bomo tudi letos obdarovali najpoboljšane z živili. Vstopnice se bodo prodajale po hišah, so pa tudi v prodaji v trgovini Končar. Posegajte prido po njih. Pristopajte kot člani v naše društvo. Redni člani plačujejo letno 24. Din, pomožni 6. Din. Člane nabira naš tajnik g. Keber Drago.

Z Jesenic

— Odkritje spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Zveza slovenskih rudarjev v Franciji je zbrala lepo vsoto za postavitev spomenika pokojnemu kralju Aleksandru, ki bo stal pred poslopjem Narodne šole na Jesenicah. Te dni so že začeli pred šolo s pripravljalnimi deli za postavitev spomenika. Ljubljanska mestna občina je poslala vrtnarja-strokovnjaka g. Copa, ki vodi vsa dela na prireditvi vrta pred šolo. Delavci odstranjujejo lepotično grmovje, na mestu katerega se bodo ob spomeniku napravili moderno in okusno urejeni nasadi. Za to veliko slavi, ki se bo vršila v nedeljo dne 11. oktobra, se delajo na Jesenicah velike priprave. Po vsem Gorenjskem vlada veliko zanimanje med vsemi sloji prebivalstva za akcijo, ki jo je podvezelo delavstvo v Franciji, ki bo ob prihodu na Jesenice deležno pripravnega sprejema in toplega priznanja. Po predpripravih in zanimanju prebivalstva sodeč se bo dne 11. oktobra vršila manifestacija, kakršne se niso videli Jesenice. O natančnejšem sporedu odkritja spomenika in o sprejemu dragih rojakov iz Francije bomo poročali v bližnjih dneh.

— Občinske volitve na Jesenicah bodo 25. oktobra, ker je funkcijaka doba sedanjega občinskega zastopstva potekala. Tozadavni raspis je prešla mestna občina ta ponedeljek.

— Stavba delavstva pri gradbenem podjetju »Slograd«, ki je trajala šest tednov, je bila pred dnevi končana. Dela se v polnem obsegu pri gradbi novih objektov v tovarni na Jesenicah in na Javorniku. Stavkujoči delavci so bili skoraj vsi sprejeti na-

Iz Maribora

— Službo dobe. Borza dela v Mariboru nudi zaposlitev urarskemu, kovarskemu in krojaškemu pomočniku ter eni sobarici. Natančna pojasnila dobe intereseanti med uradnimi urami pri Borzi dela.

— Tujsko prometna zveza Putnik v Mariboru na mednarodni konferenci poteval, njih birojev v Frankfurtu. Mednarodna konferenca potevalnih birojev v Frankfurtu, ki se vrši od 25. do 27. septembra in na kateri bo zastopanih preko 1000 potevalnih pisarn obnem z drugimi tujsko-prometnimi organizacijami radi razgovora o najvažnejših vprašanjih tujeskega prometa, je predmet zanimanja v vsej Evropi. Številni biroji iz vse Evrope so za to konferenco delegirali svoje ravnatelje. Živahna mednarodna udeležba je tem pomembnejša, ker se na uresničevanju te teme ne zasedanju glede ustvaritve mednarodne organizacije potevalnih pisarn. Tujsko prometna zveza Putnik v Mariboru bo zastopal po svojem ravnatelju g. Josipu Loosu.

— Zmagovalna »Lustac« prodana v Anglijo. Te dni je prodal g. Alojz Novak iz Banovca svojo zmagovalno dirkalno kobilico »Lustac« za 40.000 dinarjev v Anglijo. »Lustac« je prihorila naši domači konjevidi odlična priznanja, ki so segla celo v tujino.

— Človeški plod v Dravi. Včeraj so v Dravi našli 20 cm dolg človeški plod. Zdravnik je ugotovil, da je embrio star 3 mesece. Policija je uvedla preiskavo in bo skušala ugotoviti, kako je prišel človeški plod v Dravo.

— Jutri poteče rok, do katerega so bili lanišni abonement rezervirani dosežani sedeži in ki je bil že enkrat podalšan. Zato prosijo gledališka uprava vse lanske abonente, da dotedaj sigurno obnove svoje abonemane, kar bo blagajna po tem roku vse one sedeže, ki zanje abonma ni bil obnovljen, oddajala novim abonementom. Med novimi abonenti je sedež, za te sedeže mnogo povpraševanja in se blagajna zato ne bo mogla ozirati na morebitne poznejše pritožbe, če bodo sedeži oddani!

— Zopet vliem v trgovino. V noči na petek so neznani storilci vliemli v trgovino Josipa Lorberja pri Sv. Petru pri Mariboru in odnesli večjo količino manufakturnega in špecijalnega blaga. Vlomilci so prišli v trgovino skozi zlomljene okenske mreže.

SOKOL

— Sokol I. Ljubljana-Tabor obvešča članstvo, naraščaj in deca, stare šolske mladine kakor tudi sokolstvu naklonjeno javnost, da se bo vršila odslej redna telovadba v telovadnici na Taboru in ne več na letnem telovadišču. Telovadba se bo vršila po temle urniku: člani v torek in petek od 20.15 do 22.00, moški naraščaj v torek in petek od 19.00 do 20.15, ženska deca v torek in petek od 18.00 do 19.00, članice v ponedeljek in četrtek od 20.00 do 21.30, ženski naraščaj v ponedeljek in četrtek od 19.00 do 20.00, moška deca I. oddelka (od 6. do 10. leta) v ponedeljek in četrtek od 17.00 do 18.00, moška deca II. oddelka (od 10 do 14 leta) v ponedeljek in četrtek 18.00 do 19.00. Istosčasno sporočamo, da bo društvo sprejemalo k vsem tem oddelkom nove telovadce tudi letos samo še do 15. oktobra. Po 15. oktobru društvo ne bo sprejemalo novih prijav, ker se tega dne začne redno vsvoje leto, ki bo trajalo do junija 1937. Tem potom pozivamo tudi brate z izpolnjenimi 35 leti, da se do tega časa prijavijo k vabdi starejše vrste, a poziv velja tudi za dosežanje telovadce vseh oddelkov. Telovadce, ki so prenehali s telovadbo in ne nameravajo več telovaditi v društvu, pa pozivamo, da do 15. oktobra odnesejo iz omari svoje telovadno opremo. Zdravo! Sokol I. Tabor.

DNEVNE VESTI

— Ustanovitev tehnološkega muzeja v Ljubljani. Akcijski odbor za ustanovitev muzeja, ki ga vodi dr. Marius Reber, je na svoji sedmi seji odločil za ustanovitev muzeja v Ljubljani. Muzej bo imel za predmet svoje dejavnosti vse, kar se nanaša na tehnološko in strokovno zgodovino. Muzej bo imel za predmet svoje dejavnosti vse, kar se nanaša na tehnološko in strokovno zgodovino.

— Predložitev prijavi dr. v pokopajevca za doklade. Dravska finančna direkcija v Ljubljani uradno razglasi: Vsi državni vpojenci, osebni in rodbinski (t. j. vdove in sirote, vdovec, vdovec), morajo vsako leto, do 1. 10. 1936, predložiti blagajni, od katere prejema pokojnino, prijavo za prejemanje osebne in rodbinske klade. Upokojenci, ki bi prijave v tem roku ne predložili, se ustavi izplačevanje vklad. Oblika teh prijavi ni predpisana. Vlogi se morajo v obliki navadne vloge, v kateri mora predlagatelj izrecno izjaviti, da izpolnjuje vse pogoje za prejemanje doklada in da po čl. 29. uredbi od 19. sept. 1935, št. 37.600.1. (Službeni list od 28. sept. 1935, št. 37.600.1.) ni nobenega zadržanja, da se mu doklade priznajo oziroma se naprej izplačujejo. Izjaviti mora: 1) da sam nima nobenega dohodka od osebnega dela ali premoženja; 2) da žena ni državna, banovinska ali zasebna uslužbenka ali upokojenka; 3) da otrok ni zaposlen ne v javni ne v zasebni službi; da se ne oskrbuje ne v civilnem ne v vojaškem dobrodelnem ali vzgojnem zavodu; da ne prejema ne domače ne tuje podpore, ustanove ali druge pomoči; da nima ne premoženja ne nepremičnega premoženja in da ne prejema ne rodbinske pokojnine ne invalidske podpore. — Vsi drž. vpojenci, ki, vdovec in sirote, ki prejema pokojnino od te finančne direkcije se na prednje opozarjajo in pozivajo, da v lastnem interesu v času od 1. 10. 1936, t. j. direktorja zanesljivo predložijo pravilno sestavljene prijave. Priložiti je vse potrebne dokazilne listine, zlasti potrdila o zolanju otrok.

Na splošno željo ponavljamo pri-ljubljeno LEHARJEVO opereto
VESELA VDOVA
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 ne-preklicno poslednjič.
Jutri idol ameriške mladine
JOAN CRAWFORD
v filmu ljubezni
ZIVIM IN LJUBIM
Kino Sloga, tel. 27-30

— Kongres ferijalcev v Skopju. Delegati podružnice so prejeli od centrale pooblastila in legitimacije za četrtinsko voznino. Na odhodni postaji naj kupijo formular št. 14 in polovično karto do Skoplja. Železniška postaja mora overiti kupljeni formular. Na osnovi legitimacije kupljenega formularja in polovične karte potujejo do Skoplja. Na postaji v Skopju pri izhodu naj ne izročijo niti karte, niti formularjev, ker jim služijo za povratek. Delegati potujejo v petek, to je 25. septembra pod vodstvom g. prof. Kosaka, delegati potujejo z večernim brzovlakom, ki gre iz Ljubljane ob 8. zvečer. Zato naj izvenljubljanski delegati skrbijo, da se pravočasno pridružijo vodstvu. Delegati, katerih podružnice se niso prejele od centrale potrebnih navodil in pooblastil, naj se takoj obrnejo na Dravsko oblast FS v Ljubljani.

— Nemški novinarji v Zagrebu in Ljubljani. V nedeljo jutraj pripele iz Splita v Zagreb 15 nemških novinarjev. Zagrebški novinarji jim pripravljajo prirečen sprejem. V Zagrebu ostanejo nemški novinarji v nedeljo do večera, pote mne pa odpeljejo v Ljubljano.

— Most med Jugoslavijo in Rumunijo. Poročali smo že, da je bil dosežen mednarodni sporazum glede zgraditve velikega mostu čez Dunaj pri Turnseverinu in Kladovu. Stroški bodo znašali okrog 900 milijonov Din in od tega odpade na Jugoslavijo okrog 400 milijonov. Ko bo most dograjen, se bo skrajšala pot od Beograda do Bukarešte za 130 km. Preko Beograda odnošna Zemlja in Subotice je bila pred letom dni pot do Bukarešte dolga 930 km. Z dograditvijo pančevskega mostu se je skrajšala za 600 km, toda proga je slaba in vlak ne morejo hitro voziti. Zato vozijo brzovlaki še vedno preko Subotice. Pančevski most je v naši državi na Balkanu največji ter sploh eden največjih na svetu. Novi most med Jugoslavijo in Rumunijo bo pa še večji in dražji.

— Angleški učenjak v Sarajevu. Iz okolice Ohrida je prišel v Sarajevu vseučiliški profesor v Oxfordu in dober poznavalec rimske zgodovine Renold. Ugodni angleški učenjak si je ogledal sarajevski muzej, danes je pa odnatoval v Zagreb.

— Smrt uglednega zagrebškega arhitekta. Včeraj jutraj je umrl v Zagrebu ugledni arhitekt, redni profesor tehne fakultete ing. Hugo Ehrlich. Z njegovo smrtjo je zadela našo arhitekturo težak udarec. Pokojni je zapustil mnogo del, s katerimi si je postavil najlepši spomenik. Arhitekt

Ehrlich je bil znan kot strokovnjak tudi v inozemstvu, bil je eden naših najboljših strokovnjakov na polju graditeljstva.

— Predsednik »Napredka« Alsupovič v Sloveniji. Predsednik osrednje uprave »Napredka« kanonik Ante Alsupovič je odprtoval snodi na Hrvaško v svrhu organizacije društvenih podoborov. To priložnost prabi, da poseti tudi novo podružnico »Napredka« v Ljubljani.

Kino Union, tel. 22-21
Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15
zabavna G. BOLVARY-jeva veselojgra
IGRA LJUBEZNI
v glavni vlogi
Gustav Fröhlich — Elma Bulla
JUTRI SENZACIJA! PREMIERA!
Železni demoni

— Ivanka Novak umrla. V Leonišu v Ljubljani je umrla včeraj po kratki bolezni ga. Ivanka Novak iz Radovljice. Pokojna je bila prava slovenska mati. Kakor je bila sama odlično narodna, tako je tudi vse svoje otroke vzgojila v strogo narodnem duhu. Bila je od mladih nog zavedna Slovenka in ni je manjkalo pri nobeni narodni prireditvi na Gorenjskem. Mnogo je sodelovala na odru in pri peških zbiorih, najbolj pri srcu pa ji je bil Sokol, ki mu je posvetila mnogo časa in življenja. Ponoči radovljiski Sokolski dom stoji na njeni njeni in ni ga narodnega društva, ki bi ne šlo pokojnice med svoje dobrotnike in podpornike. S svojim možem je bila zvesta čitatelja in naročnica naprednih listov. Slovenski Narod pa prihaja v njeno hišo že od leta 1886, tako da spada v vrsto najstarejših čitateljev in naročnikov našega lista. Za pokojnico ne žalujemo samo soprogo in otroke, ki zavzema vse ugledne položaje, marveč še prav posebno reveži, za katere je imela vedno odprto srce in roke. Bodi vzornim ženam ohranjen časten spomin. Žalujemo svojem pa naše iskreno sožalje!
— Avtoizlet: Trst, Gorica—Trst, enodnevno. — Benetke—Padova, 4-dnevni. — Brzovlak: Beograd—Oplenac, (kraljev grob). — Rim—Neapelj, 12 dni po Italiji. Pojasnila zastop. Uprava »Po božjem svetlu, Ljubljana, Wolfova 1.
— Brezposelnost v naši državi. Osrednja uprava za posredovanje dela v Beogradu je izdala podatke o brezposelnosti v naši državi. V avgustu je iskalo dela 25.917 moških in 6867 žensk. S preostalimi iz prejšnjega meseca se poveča število brezposelnih na 34.200 moških in 9085 žensk. Ob koncu meseca je ostalo brezposelnih 9092 moških in 3043 žensk. 1. septembra je bilo pri vseh javnih borzah dela prijavljenih 10.071 brezposelnih moških in 3239 žensk, skupaj torej 13.310.

KINO IDEAL
DANES PREMIERA!
Georg O'Brien
v filmu
VRAG NA KONJU
Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri.

— Zahteve Zvezne mest. Na kongresu Zvezne mest na Cetinju je bila sprejeta obširna resolucija, ki v nji naša mesta med drugim zahtevajo zakon o samoupravnih finančnih. Urede naj se tudi druga pereča vprašanja v zvezi z vzdrževanjem in napredkom mest. Zahteva se razširjenje delokroga mest v poslih občinske uprave, izpranemba zakona o bolnišnicah itd.

— »Antaenc« (»Napred«) časopisa za propagando esperanta. Prinaša v septembrski letošnji številki sledeče članke: nekrolog Maksimu Gorkemu, Delavske mladine in esperanto. Mitrovičev pesem »Za esperanto« — »Por esperanto«, Damjana Vahena članek: »Esperanto izjeda naše slove« in a. r. d. »Antaenc« je pisan deloma v hrvaškem, deloma v esperantskem jeziku, v kratkem pa bo imel ta časopis tudi »Stran za Slovenec«, ki jo bo urejeval g. Damjan Vahen. »Antaenc« je najcenejši esperantski časopis saj stane celoletno samo 12 Din in izhaja kot mesečnik v Osijeku.

— Jablane drugič obradile. Na sadnem vrto Ivica Krunovara v Banjaluki so drugič dozorela jabolka in jagode.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, slabo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu in Sarajevu 32, v Zagrebu 30, v Ljubljani in Skopju 29, v Mariboru in Splitu 23. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771.9, temperatura je znašala 15.2.

— Dva pustolovca, ki sta sleparila po naših letovišcih. Te dni so arajirali v Curihu pustolovca Jaroslava Barto, ki ima na vesti mnogo sleparij po raznih evropskih državah, pa tudi v Jugoslaviji. Pri nas je sleparil po letovišcih in kopališčih z drugim pustolovcem Francem Szemerom. Barto se je predstavljal kot oficijalen zastopnik ruskega komisariata za zunanjo trgovino. V Curihu je hotel skleniti v imenu sovjetske vlade z neko veliko trgovsko pogodbo in sicer je naročil za 10 milijonov klobu-

kov. To ga je pa pokopalo, ker se je zdelo tako veliko naročilo celo švicarjem sumljivo.

— Boma dobi širokotirno železnico. Vse kaže, da bo železniška proga od Sarajeva do Slavonškega Broda v kratkem preurejena iz ozkotirne v širokotirno. To bo storjeno v prvi vrsti zaradi razširjenja železarnice v Zenici.

— Reka pravice je zaslepla dva dolga, prstneža, ki se kaj rada spozabljata na lastnini. Prejšnji mesec je bil trgovskemu potniku Antonu Zajcu ukraden s kolesa kovčeg s perilom v vrednosti 200 Din. Policija je osumila nekoga 19letnega Vladimirja T. iz Prizida, ki je tatvino priznal in obenem izdal, da je imel tudi dva pomočnika, ki ju zdaj išče policija. — Drugi možakar ki je sicer padel v roke varnostnim organom šele po enem letu, je cirkuški artist Anton Kolar iz Stranjo pri Konjicah. Moža je zasledovalo orožništvo v St. Juriju ob J. zaradi vloma v trgovino Vengust Angela v Prosenjakem pri Celju 7. novembra 1935. Policija ga je sedaj izsledila v Cetinju in ga poslala v Ljubljano.

— Zagonetna smrt lepe neznanke v Šibeniku. Včeraj smo poročali, da so potegnili mornarji iz morja v bližini Šibenika mlado žensko, ki je klicala na pomoč in je kmalu izdihnila. Utopljenka naj bi bila Marija Gorišek iz vasi Artiče pri Brezicah. Tako je namreč izpovedal Josip Vukičević, pri katerem je stanovala. Po poklicu naj bi bila telefonistka beogradske telefonske centrale, ki pa pravi, da telefonistke ne poznajo. V dubrovniškem hotelu »Petka« je pa stanovala nekadašnja Lescanovič, ki je nena doma odpelovala in pustila prtljago v hotelu. V zvezi s tem so našli pismo iz Šibenika, in znotraj domnevali, da se je odpeljala v Šibenik in da bi utegnila biti ista neznanica, ki se je izdajala za Goriškovo. Vse kaže, da tudi ime Lescanovič ne bo pravo.

NAJMODERNEJŠE KINO-GLEDALIŠČE
ELITNI KINO MATICA
bo otvorjeno v petek, dne 25. septembra 1936 ob 20. uri.
O tem nam je čast obvestiti p. n. občinstvo ter objaviti, da se bo kot otvoritveni film predvajala znana in priljubljena, z vsem razkošjem in sodelovanjem najznamenitejših umetnikov izdelana opereta mojstra Milčičerja
*** DIJAK PROSJAČ ***
ki bo tega dne doživela v Ljubljani svojo jugoslovansko krstno predstavo. V novem kinematografu se bodo predvajala le najnovejša in najizbranejša filmska dela, s katerimi hočemo zadovoljiti ljubljansko publiko in ljubitelje dobrih filmov v vsakem oziru.
V naši, da bomo s svojim sporedom ugodili okusu in zadovoljili željam cenjenega občinstva se že vnaprej zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo.
UPRAVA

Iz Ljubljane
—lj Bolgarski veterinarji v Ljubljani. Včeraj popoldne so si bolgarski veterinarji ogledali Ljubljano in njene zanimivosti. Bili so v bakteriološkem veterinarskem zavodu v mestni klavnic, Narodnem muzeju in Narodni galeriji, zvečer jim je pa ljubljanska sekcijska Jugoslovanskega veterinarskega združenja priredila v Unioinu slavnostni banket. V Narodni galeriji jih je sprejel in pozdravil njen predsednik g. dr. Fran Windischer z besedami: »Bratje Bolgarci! Narodni galeriji in celokupni likovni umetnosti ste napravili veliko radost, da ste na svojem dolgem potu po naši zemlji obiskali Narodno galerijo, ki je dom slovenske likovne umetnosti. Bratje! Bodite prirejeni pozdravljeni v Narodni galeriji in najlepša vam hvala za Vašo bratsko pozornost naši likovni umetnosti. Med svoje ste prinesli naša želja, da se počutite kakor med svojimi. Od srca dobrodošli v Narodni galeriji, bratje Bolgarci!« — Drevo ob 20. bo pa v hotelu Bellevue bolgarski večer na čast bolgarskim gostom, ki se vrnejo z Blede in iz Bohinja. To bo družabni večer, na katerem bodo dobrodošli vsi prijatelji jugoslovansko-bolgarskega združenja. Vabljeni so torej vsi, ki jim je pri srcu slovenski vzajemnost!

— Poroča. V nedeljo sta se poročila v Ljubljani sekundari ženske bolnice g. dr. Vito Lavrič, sin pokojnega davčnega inspektorja in gđ. Fanci Rojčeva iz St. Vida pri Stični. Nevesta je iz ugledne Rojčeve rodbine, sestra gospe Josipine Slamičeve. Mladima poročencema želimo obilo sreče!

—lj Stročje kasaj za kalilce nočnega mira. Policija je v zadnjem času prejela številne pritožbe meščanov, da ponoči nimajo miru. Še vedno se namreč najdejo ljudje, ki melijo, da so nočne ure pripravljene za prekušanje gra in prirejanje nezaklenjenih koncertov. Policija je proti nočnim razgrajenjem postopala zelo obzirno, ker se pa prijave množijo, bo sedaj nastopila z vso odločnostjo proti kalilec nočnega mira in bo vsak prestopke najstrožje kaznoval.

—lj III. dri, realna gimnazija v Ljubljani. Ravnateljstvo razglasi, da bodo imeli učenci tega zavoda otvoritveno službo božjo v nedeljo, 4. oktobra, ob 10. v cerkvi sv.

Danes ob 18.30 in 20.30
SAMO TRI DNI! **NEGUVENA SENZACIJA!**
FRANKENSTEINOVA NEVESTA
Nestvor iz človeških trupel si želi ženske ljubezni! Velefilm strahu in groze!
Cene Din 3.50 do 6.50.
KINO MOSTE

Nov moderen kino v Ljubljani
V petek bo otvorjen v preurejeni in povečani dvorani
Filharmonije Elitni kino Matica

Ljubljana, 22. septembra.
Tudi v pogledu kinematografije se Ljubljana hitro modernizira. Ni še dolgo tega, ko nismo niti vedeli, kaj je moderen kino, zdaj jih imamo pa že več in lahko jih pokažemo tudi razvajeni mlajšim, saj se nam za nje ni treba sramovati. O preureditvi, razširjenju in modernizaciji Filharmonije smo že poročali in tudi omenili, da bo dobila Ljubljana z njo krasno moderno koncertno dvorano. V tej dvorani bo pa tudi kino, tam ostane Elitni kino Matica, seveda v preurejeni in povečani dvorani. Letaki po mestu nam kažejo, da bo otvoritvena predstava v prenovljene Elitnem kinu Matici že v petek 25. t. m.

Filharmonična družba in vodstvo kinopodjetja, ki je zdaj v rokah g. R. Rozmana, sta storila in žrtvovala vse, da je dobila

Ljubljana prenovljeno, razširjeno in zelo okusno opremljeno koncertno dvorano in kino. Prijetno bomo presenečeni, ko se nam v petek zvečer prvič odpre. Dvorana je mnogo pridobila na prostoru, zdaj ima 800 sedežev in velik balkon, kjer so tudi udobne lože. Tudi v tehničnem in akustičnem pogledu bo v polni meri odgovarjala svojemu namenu. Filharmonična dvorana je bila že prej znana kot zelo akustična, zdaj se bo pa njen sloves še povečal. Preurejena je tudi vsa veža, modernizirana kurjava in ventilacija. Dvorana ima zdaj centralno kurjavo in moderno zračno ventilacijo. Ljubljana dobi torej povsem moderen, tudi najbolj razvajenemu občinstvu ustrežajoč kino.

Za otvoritveno predstavo si je izbralo novo vodstvo znano Milčičerjevo opereto »Dijak prosjak«. Povod po svetu je zaslovel ta film najnovejše Merkurjeve produkcije in gotovo bo vzbudil zasluzeno zanimanje tudi v Ljubljani, kjer bo njegova krstna predstava v Jugoslaviji v Berlinu, kjer je bila njegova svetovna krstna predstava, polni že dva meseca večer za večerom najeleгантnejša kinogledališča zapadnega dela mesta. »Dijak prosjak« dobi sledila najboljša dela svetovne filmske produkcije. Omenimo naj samo filme »Ave Marija« s slavnim tenorjem Benjaminom Gigliem, filmsko mojstrovino v slogu mazurke »Poslednji akord« z Lil Dagover in William Birgdom, »Solnce preteklosti« itd.

—lj Na glasnem otroškem vrten, ki ga otvori letos naša Glasbena Matica, se bo poučevalo predvaje za petje, petje sploh in ritmične vaje z in brez petja. Pouk je vsak dan dopoldne od pol 11. do pol 12. ure. Pri glase sprejema pisarna Glasbene Matice do konca tega meseca.

—lj Stare mitnice lahko najamete. Nedavno je dobil mestni trošarinski urad nove mitnice na periferiji velike Ljubljane, zato so ostale stare prazne. Mestna občina zdaj oddaja v najem dve sobi, kjer so bili prej linjski prostori trošarinskega prostora na Celovški cesti 94, in sicer za 400 Din na mesec. Male mitnicestražnice v Linhartovi ulici, na Cesti na Rožnik, Vodnikovih in Zaloški cesti ter Cesti v Rožno dolino pa lahko najamete za 100 ali 150 Din na mesec. Za stanovanje te stražnice seveda niso primerne, pač pa za manjše trgovske lokale, zlasti trafike. Prosti sta tudi enosobni mestni stanovanji v Koleziji in na Vodovodni cesti, in sicer po 2600 Din čiste najemnine na leto, drugo pa za 2350 Din.

—lj Nepreviden škok z avtomobila. Mesarski pomočnik Kavalič Alfonz, stanujoč na Rimeški cesti 24, se je snoči peljal z nekim znancom z avtomobilom. Na Tržaški cesti se je počel v skok z avtomobila med vožnjo, je pa pri tem padel in prišel pod avto, ki mu je peljal čez obe nogi, in jih skoraj zdrobil. Poškodba je precej težke naravi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

KRAINER VILJEM
ŽELEZNIŠKI URADNIK V P.
v 67. letu svoje starosti.
Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek ob 17. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, 25. t. m., ob 8. uri jutraj v cerkvi Marijinega oznanjenja.
LJUBLJANA, 22. IX. 1936.

Žalujoča soproga in ostalo sorodstvo.
Brez posebnega obvestila

MALI OGLASI
Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
preklic
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM
SREČKE
državne razredne loterije kupite v menjalnici Reicher in Turk 2450
LEP VELIK OLEANDER
košat, rdeče cvetoč, ugodno na prodaj. Ljubljana, Stralska ul. 8. 2475

KLIŠEJE
JUGOGRAFIKA
SVETEVANJE 3

IVANKA NOVAK, roj. Mulej,
POSESTNICA
ki je nenadno po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, danes jutraj ob pol 2. uri v Leonišu za vedno zatimila oči.
Pogreb bo v sredo, dne 23. t. m. ob 17. (5.15) uri na radovljiško pokopališče.
Maša zadušnica za blago pokojnico se bo brala v farni cerkvi v Radovljici, v četrtek 24. t. m. ob 7. uri jutraj.
Radovljica, Maribor, Graz, dne 21. septembra 1936.
Žalujoče rodbine: NOVAK, BUCHER, MULEJ, BAJDE.

I. Kuas, modni salon
se je vrnil in zopet redno dela

Makulturni papir
proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

